HE 25/2024
Dnro H192/01.02.01/2024

Valvontaosasto
OHJAS
Oikeudelliset asiat
Johanna Halonen

30.4.2024

Eduskunta
Hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

Hallintovaliokunnan lausuntopyyntö 24.2.2024, HE 25/2024 vp

Tullin lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi rajavartiolain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Tullin lausuntoa hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi rajavartiolain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Tulli kiittää mahdollisuudesta antaa asiassa lausunto.

Esityksen keskeisenä tavoitteena on mahdollistaa nykyaikaisen teknologian hyödyntäminen rajaturvallisuuden ylläpitämisessä ja muissa rajavartiolaitoksen ydintehtävissä muuttuneen toimintaympäristön vaatimuksia vastaavalla tavalla. Tavoitteen toteutumiseksi esityksessä ehdotetaan laajennettavaksi teknisen valvonnan tarkoitusta ja käyttöaluetta siten, että Rajavartiolaitos voisi nykyistä laajemmin suorittaa teknisen valvonnan toimenpiteitä valtionrajan läheisyydessä, merialueella, ilmatilassa sekä Rajavartiolaitoksen hallinnassa olevilla alueilla ja niiden välittömässä läheisyydessä. Lisäksi rajavartiolakiin ehdotetaan lisättäväksi sääntely radioteknisestä valvonnasta.

Tulli katsoo, että esityksen tavoite ja siinä esitetyt toimenpiteet olisivat omiaan edistämään muun muassa rajaturvallisuuden ylläpitämistä ja tukemaan valtiojohdon päätöksentekoa. Näin ollen Tulli pitää tältä osin esitystä perusteltuna ja kannatettavana. Tulli yhtyy myös esityksessä esitettyyn näkemykseen sen mahdollisesta jonkintasoisesta yleisemmästä rikosten estämistä ja selvittämistä edistävästä vaikutuksesta.

Esityksen taustatekijöistä Tulli toteaa niin Rajavartiolaitoksen kuin Tullinkin toimintaympäristön muuttuneen voimakkaasti viimeisten parin vuoden aikana. Sekä turvallisuus- että rikostilanne on merkittävästi muuttunut ja monimutkaistunut. Samalla turvallisuus- ja rikosasiat ovat entistä enemmän liittyneet toisiinsa.

Tulli on omassa valvontatoiminnassaan havainnut, että sen toimien kohteena olevien henkilöiden hallussa olevien sekä kulkuneuvoihin kiinnitettyjen radiolaitteiden määrä on lisääntynyt yhteiskunnan teknologisen kehityksen myötä. Tullin toiminnan ja rajaturvallisuuden ylläpitämisen kannalta merkityksellisiä ovat kansalaisten käyttöön tarkoitetut langatonta tekniikkaa hyödyntävät laitteet, kuten matkapuhelimet ja muut

Valvontaosasto
OHJAS
Oikeudelliset asiat
Johanna Halonen

30.4.2024

päätelaitteet, valvontajärjestelmät ja –kamerat sekä muut radiotaajuuksilla toimivat laitteet ja esineet.

Tullilla on nykyisen lainsäädännön mukaiseen toimintaan teknistä kyvykkyyttä, mutta toimintaympäristön monimutkaistuessa tiedonhankinnan kyvykkyyttä tarvitaan lisää sekä Rajavartiolaitoksessa esityksessä mainitulla tavalla että myös Tullin toimivaltuuksissa, jolloin rajalla tapahtuvien ilmiöiden hallintaa voidaan parantaa, olipa sitten kysymys yhteiskunnan suojaamisesta laajassa mielessä, kansainvälisten pakotteiden valvonnasta ja täytäntöön panosta tai Rajavartiolaitoksen sekä Tullin suorittamasta rikostorjunnasta. Näin ollen Tulli katsoo Tullin ja muiden sisäisen turvallisuuden vastuuviranomaisten valvonnan ja rikostorjunnan tiedonhankinnan kyvykkyyksien ja siihen liittyvien toimivaltuuksien kokonaisvaltaisemmankin tarkastelun olevan tarpeen.

Johanna Halonen
tulliylitarkastaja

Liitteet

Jakelu Eduskunnan Hallintovaliokunta

Tiedoksi Tullin valvontaosasto, kirjaamo